

■ Izradē Sibīrijas haiku notikumi atdzīvojas uz ekrāna dzīvās animācijas veidā, kas prasa precizitāti no aktieriem. Attēlā - Baiba Vanaga (no kreisās) un Elīna Bojarkina. Foto - Matiss Markovskis

BALSIS, KAS UZRUNĀ

Mākslinieka Uga Bērziņa, videomākslinieka Toma Zelģa, gaismu mākslinieka Ulda Andersona un mūzikas autora Gata Krievāna pienesums izrādei palīdz izveidot to sugestīvo vienību, kad, par spīti skarbajam vēstījumam, skatītājs jūtas savaldzināts, aizkustināts (bet ne nomākts) un gatavs skatīties vēl. Zīmējumu smalkums tikai ar dažiem izteikti spilgtas krāsas akcentiem, piemēram, nošautā zosteriņa Mārtiņa asinīm, atbilst oriģinālo zīmējumu stilizācijai atmiņu albuma brūnganajā krāsu paletē, savukārt mūzika ir klātesoša, bet nevienu brīdi neizvirzās priekšplānā ar kādiem efektiem, kas te nebūtu vietā. Protams, šo iespaidu nostiprina arī aktieri, kas šķietami atstāti otrajā plānā un patiešām vairāk nodarbināti tīri tehniski, taču viņu balsis dod izrādei dzīvību.

Rihardam Zelezņevam Alģa loma ir nozīmīga gan apjoma ziņā, gan, kā aktieris pats apstiprinājis, arī saturiski. Alģis kā stāstītājs uztur visu izrādes karkasu, pārējiem aktieriem – Baibai Vanagai, Elīnai Bojarkinai, Kristīnai Varšai un Artūram Putniņam – iesaistoties neskaitāmu tēlu virknes «apskaņošanā». Režisors izvēlēto estētiku ne brīdi nelauž, kaut gan teorētiski varētu ieviest kontrapunktu, kurā «filma» apraujas un aktieris iznāk priekš-

plānā.

Teātris rekomendē izrādi bērniem vecumā virs desmit gadiem, un, ņemot vērā stāsta traģismu, tas ir adekvāts ierobežojums. Pirmizrādē varēja novērot bērnu uztveres jutīgumu, piemēram, man blakus sēdošā meitenīte sarāvās brīdī, kad uzraugi iesita ar nūju kaķim, kas zog vistas no fermas. Pieaugušajam šī īsā dažu sekunžu epizode šķiet ikdienišķa kopējā vēstījuma skarbumā, bet bērns to uztver saasinātāk. Taču ideālais formāts izrādei, visticamāk, būtu visas ģimenes kopējs apmeklējums, mājās atstājot tikai mazākos brāļus un māsas. Vēstījuma japāniskā pieskaņa, izmantojot arī origami, var kļūt par impulsu pievērsties papīra locīšanai ģimenes lokā.

Kopumā šis stāsts nevar neuzrunāt – ar dzimtenes mīlestību, ko simbolizē ābola tēls (pirmizrādē ar ābolu šķēlītēm cienāja arī skatītājus), ar pārdomām par smagiem pārbaudījumiem, kas var piemēlēt harmonijā dzīvojošas ģimenes, ar empātiju pret konkrētu cilvēku likteņiem un galu galā paralēlēm ar dzimti vai draugu un paziņu lokā zināmiem vecvecāku vai citu radnieku Sibīrijas stāstiem.

Izsūtījuma tēma no bērna skatpunkta mūsdienās iegūst jaunu dimensiju, kad domājam par Krievijas nolauptajiem ukraiņu bērniem. Atgādinājums par Sibīriju teātra izrādes formā, kādu mums nemaz nav tik daudz, ir būtisks tieši tāpēc, ka saņiedz dažādu paaudžu skatītājus. ■

SIBĪRIJAS HAIKU

Latvijas Leļļu teātri 4.II plkst. 11 un 14, 16.II, 15.III plkst. 18.30, 16.III plkst. 15
Biļetes *Biļešu paradīzes* tīklā EUR 12–20

atmiņu plūdumam, kas rit no viena notikuma uz otru, īpaši neiedziļinoties tajā, kāpēc notiek tas, kas notiek. Alģis fiksē to, kas notiek, bet daudz ko mēs varam tikai nojaust starp rindām. Piemēram, ja autore būtu uzrakstījusi psiholoģisku romānu no kāda pieaugušā skatpunkta, dramatisma dziļums neapšaubāmi būtu lielāks – kaut vai Petronēles tantes liktenis, faktiski nejauši nonākot Sibīrijā, izsakot emocijas caur haiku rindām un labprātīgi piesakoties doties strādāt uz tālajiem ziemeļiem,

kur, kaut arī atsūtītās vēstules saturs ir šķietami dzīvespriecīgs, sievietei tomēr neklājas viegli. Atsevišķu melodramu varētu sarakstīt arī par lietuviešu skolotājas un demobilizēta krievu karavīra mīlas stāstu ar traģisku finālu. Valters Silis kā dramaturģis atlasījis būtisko, piemēram, arī pagarie vēstuļu teksti, kurus pilnā apjomā redzam uz ekrāna, skaļi tiek nolasīti daļēji, respektējot izrādes temporitmu.

nētiēti 3.II 14.00, 18.00 *Zēni nav meitenes* 7.II 19.00

JAUNAIS RĪGAS TEĀTRIS

Lielā z. *Latviešu mīlestība* 2.–4.II 18.00 *Fēlikss, Anatolijs un Ilona* 6., 7.II 18.30 **Mazā z.** *Kurlmēmo zeme* 1., 2.II 19.00 *Pelikāni un vinogas* 3., 4.II 17.00; 6., 7.II 18.00 **Kamerzāle** *Milžu cīņas* 1.II 18.30

LATVIJAS LEĻĻU TEĀTRIS

Lielā z. *Vecmāmiņas pasakas* 2.II 18.30; 3.II 11.00 *Sibīrijas haiku* 4.II 11.00, 14.00

VALMIERAS DRĀMAS TEĀTRIS

Apajā z. *Konsuela Sent-Ekziperī* 2., 3.II 18.30; 4.II 13.00 **Kurtuve** *Kā sagaidīt citplanētieti* 1.II 11.00; 1., 4.II 13.00 **Mālpils Kultūras centrs** *Kā sagaidīt citplanētieti* 2.II 13.00 **Ventspils teātra nams** *Jūras vārti* *Cilvēkam vajag suni* 7.II 13.00

LIEPĀJAS TEĀTRIS

Dziesmu svētki 1.II 19.00 *Gaišās nakts* 2.II 19.00 *Nākamgad tai pašā laikā* 3.II 14.00 *Igauņu bēres 1999* 4.II 18.00 *Svešā āda* 6., 7.II 19.00 *Patakojako un teātra visums* 7.II 10.00

1. FEBRUĀRIS, 2024

DAUGAVPILS TEĀTRIS

Makbets 1., 2.II 18.30 *Vecākais dēls* 3.II 18.00 *Pa Laimes lāča pēdām* 4.II 15.00 **Mākslas centrs Arka** *Literārs vakars ārpus teātra sienām* 7.II 18.30

MIHAILA ČEHOVA RĪGAS KRIEVU TEĀTRIS

Lielā z. *Skatuve v ožne* *Цкатые угуні* 3.II 19.00; 4.II 17.00 *1900. Leģenda par pianistu* 6.II 19.00 *Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos* 7.II 19.00 **Mazā z.** *Cilvēks no restorāna* 1.II 19.00 *Mātes piens* 7.II 19.00 **Kvarķirņiks** *Viss sākas ar mīlestību... 1., 2.II 19.00* **Kamerskatuve** *Trīs sivēntiņi un vilks* 3., 4.II 11.00, 13.00

KVADRIFRONS

Rīgas cirks *Skaistā tumsa* 1.II 19.00

DIRTY DEAL TEATRO

Mammu! 6., 7.II 19.00

TEĀTRA KLUBS AUSTRUMU ROBEŽĀ

Neliešu balle 1.II 19.00 *Meklēju isto* 2.II 19.00 *Viss tantes dēļ* 3.II 14.00 *Divi duči sārtu rožu* 3.II 19.00 *S(t)īvais randiņš* 4.II 14.00 *Autobuss* 7.II 19.00

★ ★ ★ ★ ★
"Viena no labākajām izrādēm šajā sezonā"
IR

14.02.2024.
12.03.2024.

Poētiska leģenda
**KAUKĀZIEŠU
KRĪTA APLIS**
Bertolts Brehts | Režisors – Data Tavadze

Gada lielās formas izrāde
"Spēlmaņu nakts" 2022/2023. nominācija

Gada režisors
Data Tavadze
"Spēlmaņu nakts" 2022/2023. nominācija

Gada aktrise otrā plāna lomā
Ize Kuzule-Skrastiņa
"Spēlmaņu nakts" 2022/2023. nominācija

Gada jaunā skatuves māksliniece
Milēna Miskēviča
"Spēlmaņu nakts" 2022/2023. nominācija

Gada kostīmu māksliniece
Kristīne Pasternaka
"Spēlmaņu nakts" 2022/2023. nominācija

Teātra patrons:
RIETUMU BANKA

dailesteatris.lv